

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

МАТЕРІАЛИ

ХІV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

У СУЧАСНИХ
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТА
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ
КОНТЕКСТАХ

2024

Стрельнікова О.О., Єсіна Н.О. Сучасне українське суспільство: військове вторгнення як прояв тероризму.....	44
Ушкало К.Ю. Забезпечення громадської безпеки в контексті вразливості інформаційного простору	45
Фомін І.О. Соціалізація та інформаційна безпека підприємств в Україні: виклики та стратегії в умовах воєнного стану.....	49
РОЗДІЛ II. «ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»	53
Pasisnychenko V. The Role of Defeat in European History and Its Rethinking in the Context of Russia’s War Against Ukraine	53
Абсалямов К.Ю. Процес прийняття рішень у контексті концепції інкременталізму Ч. Ліндблома	56
Анікіна Н.Б. Нові контексти в розвитку українського суспільства під час війни в Україні	57
Безрук О.О. Громадянське суспільство та держава «загального добробуту»: політологічний аспект.....	61
Білоцерківська Н.Г. Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану: стратегії відновлення та відбудови України.....	62
Білоцерківська О.М. Державна влада та місцеве самоврядування в умовах воєнного стану: питання політичної субординації.....	66
Данько Ю.А. Концепт «політичні мережі» у сучасному політичному дискурсі	69
Задирака Д.В. Штучний інтелект у політичній соціалізації – виклики, можливості та етичні питання.....	71
Куц Г.М. Ліберальне підґрунтя ідеї невтручання держави у суспільне буття.....	73
Михайліченко С.В. Електронні вибори: ризики та перспективи	77
Мінаєв А.М. Роль медіа у формуванні громадської думки про воєнну політику в сучасній Україні.....	79
Молчанова К.К., Лупаренко С.Є. Роль політичної соціалізації особистості в умовах сьогодення.....	81

стосуються військової сфери. Медіа не лише відображають офіційну позицію держави, а й активно сприяють конструюванню образу політичних лідерів та структур, визначаючи певний контекст для розуміння воєнної політики. Їхня здатність вибирати, аналізувати та представляти інформацію визначає не тільки ставлення громадян до конкретних політичних рішень, але й формує загальну динаміку громадської думки про військову діяльність країни. Через це медіа стають важливим агентом впливу на формування громадської думки в контексті воєнної політики, визначаючи сприйняття ситуації, сутності конфліктів та необхідних стратегій держави в цьому контексті [2, с. 80-81].

Таким чином, медіа відіграють важливу роль у формуванні громадської думки про воєнну політику в сучасній Україні. Вони мають потенціал як у підвищенні рівня обізнаності громадян, так і у тому, щоб стати інструментом маніпуляції. Тому важливо підтримувати прозорість, об'єктивність та відповідальність медіа, а також розвивати критичне мислення громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зайко Л.Я., Андросович О.І., Лиса І.В. Роль медіа та політичного PR у консолідації українського суспільства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. №73 (2). С. 169-173.
2. Примаченко О. Роль медіа в комплексному впливові історії на суспільну свідомість. *Вісник Львівського університету. Сер.: філософські науки*. 2022. Вип. 30. С. 74-82.
3. Міщенко А., Теремко В. Вплив медіа на формування довіри громадян до влади в період війни. *Український Інформаційний Простір. Зв'язки з громадськістю, реклама та промоція*. №11. 2023. С. 301-312.

К.К. Молчанова

(Україна)

С.Є Лупаренко

(Україна)

РОЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

У сучасних умовах питання політичної соціалізації є нагальним та важливим. Зараз той час, коли активно змінюється суспільство, цінності, інтереси та переконання громадян, тому необхідно підготувати майбутні

покоління до гармонійного існування в соціумі, гнучкої адаптації до його мінливих умов (політичних, соціально-економічних, освітніх, культурних тощо).

Це, з одного боку, зумовлює спрямування наукових досліджень у напрямі вивчення людини не як біологічної істоти, а як особистості з її гідністю та самоповагою, формування її життєвих поглядів, прагнень та пріоритетів, а з іншого боку, посилює важливість політичної соціалізації людини, від якої залежать політична стабільність та морально-етичний стан суспільства [2]. Політична соціалізація сприяє розвитку політичної обізнаності та культури особистості, підвищує її зацікавленість та участь у політичному житті держави, що посилює бажання бути активним, відповідальним і свідомим громадянином своєї країни. Важливо формувати політично обізнаних і соціалізованих особистостей, адже вони є політично свідомими патріотами з високим рівнем політичної культури [2].

Загалом, термін «соціалізація» був введений у науковий обіг наприкінці XIX століття американським соціологом Ф. Гіддінсом та французьким соціологом Г. Тардом. Це поняття походить від латинського слова «socialis», що означає «суспільний». Воно було запроваджене для позначення цілеспрямованого процесу, мета якого полягає в тому, аби сформувати політичну обізнаність людини стосовно унікальних рис політичної культури, її норм і цінностей [3].

Існують різні стадії політичної соціалізації, а саме [1]:

✓ пряма (первинна) політична соціалізація. Вона спрямована на опанування людиною знань та установок політичного спрямування. Її також називають допарципаторним етапом та поділяють чотири стадії: «політизація» (триває протягом перших п'яти років життя дитини й орієнтується на формування в неї поняття того, що існує політична влада, яка є більш впливовою, аніж батьківська); «персоналізація» (розуміння політичної влади у дитини пов'язане з образами різних політичних лідерів, зокрема з президентом); «ідеалізація» (виходячи з вже опанованих знань та наявних

асоціацій, формується стабільне емоційне ставлення особистості до політичної системи); «інституалізація» (в особистості формується нове (інституціональне) сприйняття влади – через партії, державні структури, що є свідченням того, що особистість вже здатна до самостійного ведення політичної діяльності);

✓ непряма (вторинна) політична соціалізація. Вона передбачає пряме введення особистості в політичне життя країни шляхом формування в неї особистої позиції, думки стосовно політичної системи. Цей етап називають парципаторним, і він включає певні життєві цикли людини, а саме: здобуття професії; військова служба (для юнаків); робота; створення власної родини.

Відповідно, на першій стадії соціалізації головну роль відіграє родина, адже саме вона формує в дитини початкові уявлення про суспільство та соціальні цінності. У свою чергу, вторинна соціалізація відбувається вже за межами дому: спочатку – у школі, потім – у закладі вищої освіти, під час служби в армії, на роботі.

З огляду на це існують певні етапи соціалізації, що пов'язані з місцем перебування особистості, її зайнятістю та віковим періодом, а саме: родина; школа; суспільство; доросле життя [1].

Отже, політична соціалізація є складним процесом, який відбувається протягом всього життя особистості. Він є важливим не лише для людей, але й для держави, у цілому. Завдяки політичній соціалізації формується відповідальна особистість з високими культурними та моральними цінностями, обізнаністю у сфері політики і права, яка усвідомлює себе частиною держави та є патріотом рідної країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко К. О., Корнієнко В. О. Політологія для вчителя. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/13vashenko_politologiya_dlya_vchitelya/131..htm (дата звернення: 16.01.2024).
2. Горбатенко В.П. Громадянська освіта як чинник гуманізації суспільства. *Доба*. 2002. №3. С. 2-5.
3. Кіндратець О.М. Формування суспільства сталого розвитку: проблеми і перспективи: монографія. Запоріжжя : Видавництво Запорізької державної інженерної академії, 2003. 383 с.
4. Теорія політичної соціалізації: особливості розвитку. URL : <https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17463/> (дата звернення: 17.01.2024).